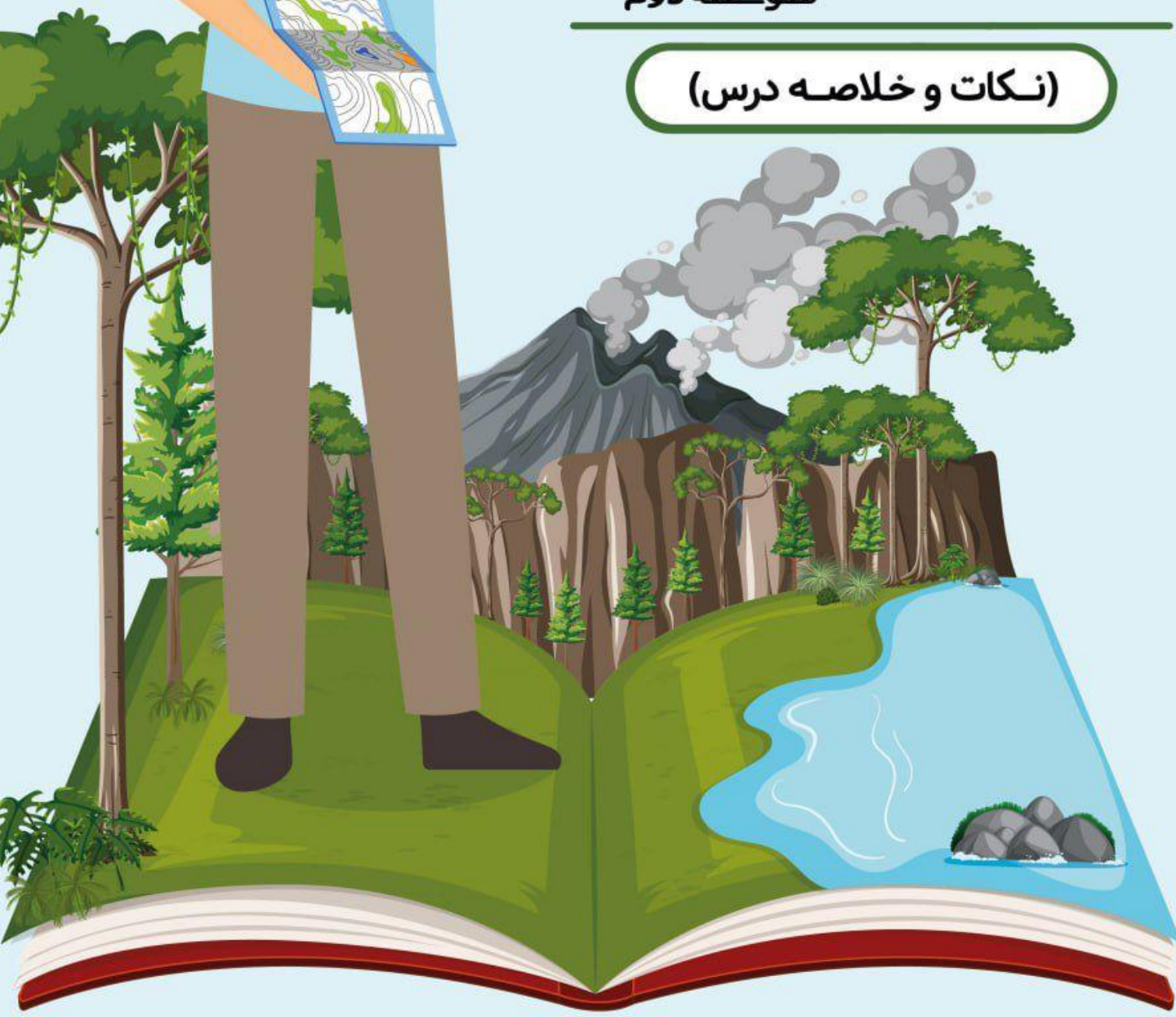

جغرافیا دهام

منوچه دوم

(نکات و خلاصه درس)

درس اول: جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر

واژه جغرافیا:

اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد.
شامل کلمات GEO (زمین) و GRAPHY (ترسیم) است.

علم جغرافیا:

- ❖ از قدیمی ترین دانش های بشر به شمار می رود.
- ❖ علم بررسی روابط متقابل و محیط است.

تعریف اکثر جغرافی دانان امروزی:

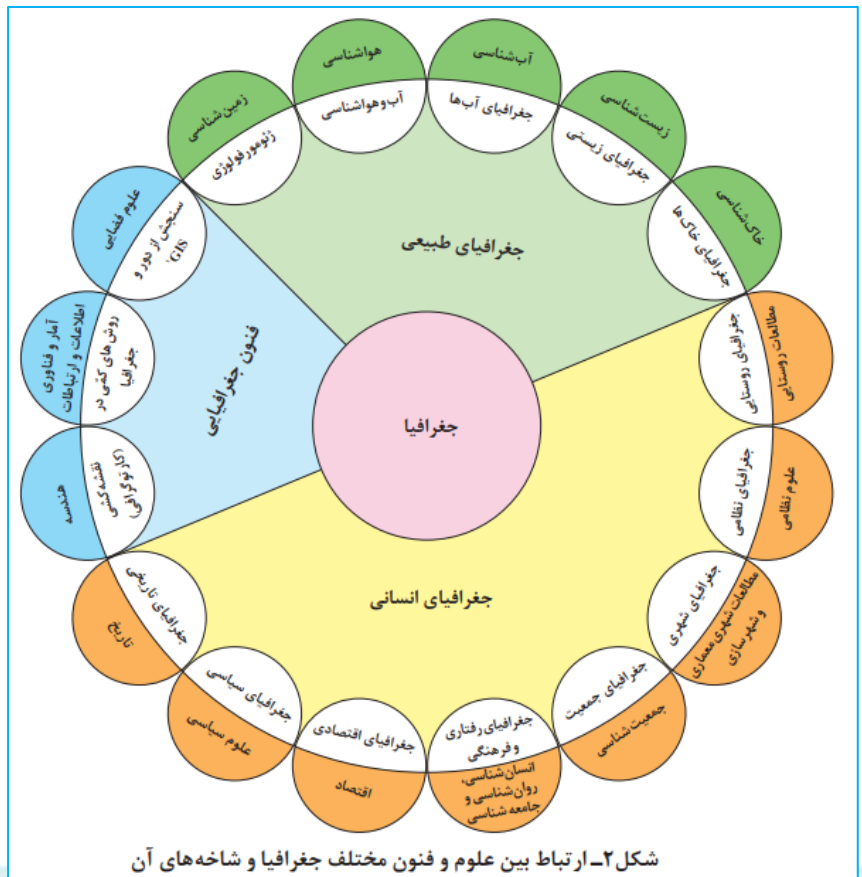
آن قسمت از دانش بشری است که به انسان کمک می کند با ویژگی های طبیعی و انسانی و روابط بین آنها در محیط آشنا شود و از آنها برای بهبود زندگی خود استفاده کند.

تعریف اراتوستن از جغرافیا:

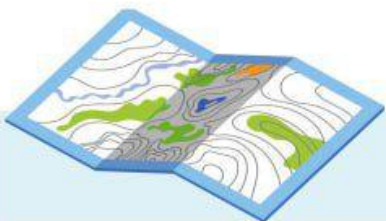
"مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان"

ارتباط جغرافیا با سایر رشته ها:

با کمک گرفتن از سایر علوم به سؤالاتش پاسخ می دهد.
پلی بین رشته های مختلف علوم است.
علوم طبیعی را به علوم انسانی پیوند می دهد.

شکل ۲- ارتباط بین علوم و فنون مختلف جغرافیا و شاخه های آن

مفاهیم اساسی دانش جغرافیا:

- ❖ مکان
- ❖ روابط متقابل انسان با محیط

تعریف مکان: جا و محل معینی که فعالیت‌های انسان در آن‌جا انجام می‌شود.

- مصادیق مکان: خانه، مزرعه، مدرسه و ...
 - پدیده‌های مختلف در هر مکان:
 - بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند.
 - از هم تأثیر می‌گیرند.
- این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پیوسته، می‌تواند موجب **تغییر شکل مکان** شود.

روابط متقابل انسان با محیط:

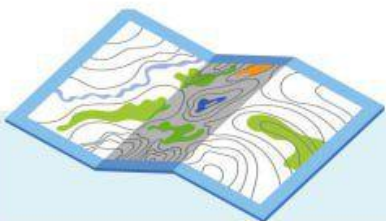
دو عامل مهم در علم جغرافیا
انسان
محیط

انسان:

- ❖ فراهم کردن زمینه‌های تغییر با ورود به محیط
- ❖ تأثیر هوش و استعداد برای تغییر محیط و بهره‌مندی از آن
- ❖ بهره‌گیری از فناوری برای افزایش تأثیر در محیط در دهه‌های اخیر

عملکردهای انسان در ارتباط با محیط:

- ❖ درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
- ❖ نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

عملکرد مثبت و منفی انسان در نواحی مختلف جغرافیایی

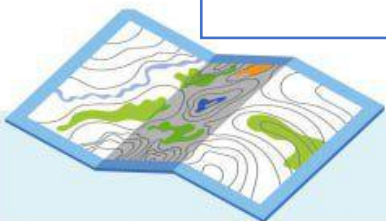
ناحیه	عملکرد مثبت انسان	عملکرد منفی انسان
کوهستانی	۱- جلوگیری از فرسایش خاک ۲- تولید برق آبی ایجاد ۳- ورزش‌های مناسب	۱- چرای بی‌رویه دام ۲- گسترش مناطق مسکونی در نقاط مرتفع ۳- آلودگی محیط‌های کوهستانی
جنگلی	۱- وجود درختان برای تولید اکسیژن ۲- وجود گیاهان دارویی ۳- پرورش و افزایش گل‌های زینتی و گیاهان نایاب	۱- قطع بی‌رویه درختان جهت ساخت و تولید مبلمان و کاغذ ۲- آتش‌سوزی و از بین بردن گیاهان در هنگام تفریح ۳- ریختن زباله و برهم زدن نظافت محیط
بیابانی	۱- پرورش شتر ۲- استفاده از گیاهان داروی منحصر به همین نواحی ۳- امکان گردشگری با استفاده از اماکن متعدد تاریخی موجود در نواحی بیابانی ۴- تشکیل خاک از سنگ	۱- کندن خار و بوته‌ها و بلند شدن ریزگردها ۲- تخریب زیستگاه به علت بهره‌برداری بی‌رویه از منابع ۳- فرسایش خاک
ساحلی	۱- ایجاد موج شکن برای جلوگیری از امواج قوی ۲- برگزاری مسابقات ورزشی آبی مانند قایق سواری ۳- جذب توریست ۴- کاشت درختانی که علاوه بر گرما رطوبت هم نیاز دارند مانند خرما	۱- صید بی‌رویه ماهی و آبزیان ۲- دفن زباله‌های اتمی و هسته‌ای خطرناک در اعماق دریا ۳- خشک شدن دریاها و ساخت مراکز تجاری و مسکونی ۴- از بین بردن گیاهان و درختان ساحلی

کل‌نگری یا دید ترکیبی در جغرافیا:

شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی حاصل روابط متقابل انسان و محیط است. چگونگی شکل‌گیری این محیط‌ها سبب ایجاد دید ترکیبی یا کل‌نگری در جغرافی‌دان برای مطالعه و بررسی موضوعات می‌شود. دید ترکیبی به جغرافی‌دان کمک می‌کند تا به‌طور همه‌جانبه و جامع، پدیده‌ها را با تمام ویژگی‌هایش در یک مکان مطالعه کند.

مثال دید ترکیبی: جغرافی‌دانان با هدف توسعه یک شهر به مطالعه همه‌جانبه می‌پردازد و این مسائل را طرح و مطالعه می‌کند:

نقشه خوانی ← تهیه نقشه شهر (برای این دیدی همه جانبه داشته باشد).
 جمعیت‌شناسی ← مطالعه بافت جمعیت شهر (برای آگاهی از زمینه‌های رشد و امکان مهاجرت‌پذیری)
 آب‌شناسی ← مطالعه میزان منابع آب شهر (برای پیش‌بینی اماکن توسعه)

بانک محتوای آموزشی SET

آسان و سریع مطالب مهم را مرور کنید و برای آزمون آماده شوید.

همین الان کلیک کن

دوره‌های آموزشی

با دوره‌های آموزشی وارد مسیر یادگیری شوید و گام به گام خود را در کل درس راحت کنید.

نمونه‌سوال‌ات حل شده

با نمونه سوال‌ات حل شده درس به درس، مثال‌های مهم را ببینید و مفاهیم را آسان درک کنید.

خلاصه نکات

با خلاصه نکات درس به درس فقط به نکات مهم بپردازید و زمان را ذخیره کنید.

ویدئو آموزشی

با ویدئوهای کوتاه درس به درس، مطالب درس را آسان و سریع یاد بگیرید.

www.youtube.com/@saminskill

www.aparat.com/set_ir_official

www.instagram.com/set.ir.shop

t.me/set_ir_levelup

[@set_ir_levelup](https://www.facebook.com/set_ir_levelup)

[@levelupset](https://www.facebook.com/levelupset)

۰۲۱۴۴۰۷۰۷۳۰

۰۹۰۲۷۱۴۳۴۰۲

اسکن کنید